

Di biifi Paulosu manda da dee biibima u Efeise

Wan wöutu a fesi.

Wë di pampia aki, hën da wan pampia di Paulosu mbei da dee biibima u Masa Jesosi dee dë a di köndë de kai Efeise. Paulosu bi dë wan u dee gaan tjabukama u Masa Jesosi de ta kai apösutu. Nöö fa a mbei di pampia aki, nöö a djei kuma na dee Efeise sëmbë wanwan a mbei ën da, ma a mbei ën da hii dee oto biibima tuu dee dë a di pisiwata naandë. Di a dë a Loomë a dunguwosu, nöö hën wë a mbei ën e.

Nöö a mbei ën u dee sëmbë musu sabi di pakisei Gadu abi taa a kë tja hii mundu ko buta a Masa Jesosi basu. Hën a toona ta leti de taa di de ku Masa Jesosi ko di wan kaa, nöö sëmbë musu si ën a de libi.

Aki di biifi seti.

1 A di pampia aki mi ta manda gaan odi da unu dee biibima u Masa Gadu dee dë a Efeise ala, dee ta waka a Masa Jesosi baka ta biibi nëën tuutuu. Mi, Paulosu, ta fan ku unu aki, wan u dee tjabukama u Jesosi Keesitu di Gadu seei bi buta. Nöö mi ta mbei di pampia aki manda gaan odi da unu, ²taa Masa Gadu u Tata ku Masa Jesosi Keesitu musu dë ku unu ku de bunuhati. De musu da unu böö.

Aki Paulosu ta konda da de u dee bunu Gadu da u fu Masa Jesosi hedi.

³Wë dee sëmbë, mi ta hopo Masa Gadu në e, di Tata u Masa Jesosi Keesitu. Mi ta dëen tangi u di a

naki u sö wan gaan kölöku. Biga a seeka di akaa fuu a hii futu, nöö a da u hii dee bunu fëen köndë tuu dee a abi u da u, u di u ku „Jesosi„ Keesitu ko di wan.

⁴Biga gaanduwe kaa bifö Masa Gadu mbei goonliba, nöö a bi pakisei buta dë kaa taa a o tei u ko sëmbë fëen, u di Masa Jesosi o dëdë da u fuu ku ën sa ko di wan. A bi buta taa a o seeka u fuu musu ko dë gbelingbelin söndö föutu nëën wojo. U di a lobi u hedi, ⁵hën mbei a bi buta taa a o tei u ko mii fëen fu di u ku Jesosi Keesitu o ko di wan. Nöö sö a feni ën taa a bunu. ⁶Nöö fëen hedi a musu kisi gafa ku gaan nëbai e, u di gaan bunuhati fëen di a abi da u te a mbei u ku di lobi mii fëen, Masa Jesosi, ko di wan. Nöö u sö sö seei a du ën da u o.

⁷Nöo di bunuhati di Masa Gadu abi fuu dë, a bigi pasa maaka e, dee sëmbë. Biga fu di Masa Jesosi dëdë tuwëen buuu a goon paka da dee wogi du fuu da u dë, hën mbei Masa Gadu puu u a bëë. Sö wan gaan bunuhati a abi e! ⁸Nöo hën a toona da u fusutan. A limbo u wojo gbegede seei. ^{9,10}Biga a mbei u ko sabi dee tjubitjubi pakisei dee a bi abi nëen hati, fu di a o manda Masa Jesosi ko a goonliba.

Biga a bi pakisei ën buta dë kaa taa te di juu dou nöo a o tja hii soni u mundu ko buta a „Masa Jesosi” Keesitu maun. Dee soni u goonliba aki ku dee u liba ala tuu a o buta nëen maun, fu hën musu dë Masa u hii de tuu. A bi buta dee soni a fesi kaa, nöo awaa a mbei u ko sabi de.

¹¹Nöo söseei a buta a fesi taa a o tei u ko sëmbë fëen fu di u ku Masa Jesosi Keesitu o ko di wan. Wë nöo sö a pasa tuu, biga di soni di Gadu kë hën nöo o pasa nöömö. ¹²Nöo „u Isaëli sëmbë”, u musu tja nëbai ko da Gadu e, u di fa a ta heepi u tjika. Biga „u bi ta mëni di Keesitu faa musu ko heepi u nöömö, nöo hën di a ko, nöo” u fosu ko biibi nëen. Hën mbei u musu tja nëbai ko da Gadu.

¹³Wë nöo unu seepi tu, „un dee sëmbë na u Isaëli”, di unu ku Masa Jesosi ko di wan, nöo hën Masa Gadu da unu di Akaa fëen di a bi paamusi taa a o da dee sëmbë fëen. Biga di Bunu Buka Gadu manda da u aki, hën da di leti buka di ta lei u fa Gadu ta heepi u fuu kumutu a didibi faja. Nöo di un jei ën nöo hën un piki ën, nöo hën a da unu di Akaa fëen kuma wan nöbu taa un dë sëmbë fëen. ¹⁴Nöo di Akaa

u Gadu di u ta taki aki, a dë kuma wan gaan gudu a da u a fesi e, fu lei u taa te di juu dou faa puu u a hogi basu ku telu, nöo a o da u hii dee soni tuu dee a bi paamusi u da dee sëmbë fëen.

Wë nöo, dee sëmbë, mi taki e, fu dee soni dë hedi mbei Masa Gadu musu kisi gafa ku gaan nëbai e!

Aki Paulosu ta begi da dee sëmbë a peipei soni.

¹⁵⁻¹⁷Wë nöo dee sëmbë, „di un dë a dendu u dee sëmbë u Gadu dee o feni dee bunu fëen”, nöo hën mbei mi ta begi Masa Gadu, di nëbai Tata fuu ku di Gadu u Masa Jesosi Keesitu, da unu. Mi ta dëen tangi fuunu hedi nöömö. Biga mi jei fa un ko ta biibi a Masa Jesosi tjika, ku fa un ta lobi dee oto biibima kuma unu a hii kamian.

Nöo mi ta begi Gadu u di Akaa fëen musu da unu këni ku fusutan fuun musu sabi Gadu möön bunu. ¹⁸Mi ta begi taa wojo fuunu musu ko limbo fuun sa ko sabi di bunu di a bi kai unu fuun musu feni nëen. Biga a paamusi u wanlö gaan waiti gudu faa da u, fu di u dë sëmbë fëen hedi.

^{19,20}Nöo mi ta begi tu taa un musu ko sabi di kaakiti u Gadu di dë a u, fa a bigi tjika, be a ta wooko a unu libi. Biga ku di wan seei kaakiti dë a weki „Jesosi” Keesitu puu a dëdë tjëen go buta nëen letimaun së a liba ala. ²¹A tei ën buta a hii dee kënu ku dee gaama ku dee kabiteni ku hii dee takima u köndë ku dee u mundu ala tuu liba. Nöo hën a dëen nëbai pasa hii dee sëmbë u di ten aki tee kisi ku di oto ten di o ko a baka.

²²Da sö Masa Gadu buta hii soni a Masa Jesosi basu e. Söseei a butëën hedima u hii soni fu u dee biibima tu. Biga leti kumafa i hedi abi taki a hii i sinkii liba, nöö sö Masa Jesosi ku u dee sëmbë fëën dë tu. Hën ta taki a u liba. ²³Nöö fa u ku ën dë di wan sinkii aki, nöö a buta taa u ku hii mundu tuu o ko dë gbelingbelin [kumafa Gadu seei bi pakisei fuu dë].

Aki Paulosu ta mëni dee sëmbë fa de bi dë kuma dëdëdëdë sëmbë ma Gadu puu de a di dëdë dë.

2 Dee sëmbë o, fa un bi dë a fesi ta libi a di hogihati fasi fuunu dë, nöö un bi ta böö nöö e, ma wan bi dë ku libi eti [biga unu ku Masa Jesosi bi dë paatipaati]. ²Un bi ta libi kumafa dee sëmbë u di goonliba an dë u Masa Gadu ta libi. A di didibi baka un bi ta waka e, di abi taki a dee oto didibi dee dë a mundu ala tuu. Nöö fa u dë aki a ta wooko eti a dee sëmbë hati dee na kë piki Gadu buka.

³Nöö sö u seei bi ta libi a fesi tu e. U tuu bi ta libi kumafa u kë. Hiniwan hogi pakisei, hiniwan taku mëni di ko a u hati, ku dee soni Gadu taa wa musu du, nöö de tuu u bi ta du. Sö u bi dë makandi tjika ku dee sëmbë dee fiti u di hatiboonu u Gadu musu kai a de liba.

⁴Ma Masa Gadu bi a' tjalihati fuu te tjika. A lobi u gaanfa e. ⁵Biga aluwasi fa u bi dë paatipaati ku ën ta libi dee takulibi fuu seei, ma töku a puu u a di lö dëdë dë hën a da u libi. Biga fa Masa Gadu weki [Jesosi] Keesitu a dëdë dë, nöö u ku

ën tuu a bi weki makandi dë kaa. Nöö sö wë i si di bunuhati u Masa Gadu mbei u kumutu a di sitaafu u di didibi faja e, dee sëmbë. ⁶Nöö fa Masa Gadu tja Jesosi Keesitu go buta nëën leti maun së a liba ala faa taki a hii mundu liba dë, nöö hën da u ku ën dë makandi ala kaa e. Biga u ku Masa Jesosi dë di wan.

⁷Nöö di soni mbei Gadu wooko sö ku u mbei u ku Jesosi Keesitu ko di wan. A du ën fu hii mundu musu ta si nöömö taa sö di bunuhati fëën bigi te pasa maaka. ⁸Biga di bunuhati u Masa Gadu hën wë mbei un kumutu a didibi faja e, dee sëmbë. Sö a du da unu u sösö, fu di un biibi a Masa Jesosi liba hedi. Biga na wan möiti un mbei mbei un feni ën e. Gadu wanwan hën mbei. ⁹Nöö hën da na wan sëmbë sa ta waka ta njan buka taa: "Mi seei biinga mbei mi feni di lö bunu aki." Nönö, na seei. ¹⁰Ma Masa Gadu hën mbei u ku Jesosi Keesitu ko di wan. A mbei u ko wan hii njunjun sëmbë, fuu sa du dee bunu soni dee a bi buta a fesi kaa fuu musu ta du.

Aki Paulosu ta konda da de taa de tuu ko di wan.

¹¹Un dee sëmbë dee an dë Isaëli sëmbë, wan musu fëëkëtë di fa unu ku Masa Gadu bi dë longi e. U Isaëli sëmbë bi ta njan buka ta kosi unu taa fa un sai dë wan abi di maaka u Gadu a unu sinkii kuma u. (Ma hii fu di dë, a bi dë wan maaka u sinkii nöö. Libisëmbë nöö butëën.) ¹²Wan bi dë a dendu u dee sëmbë Masa Gadu bi tei fëën seei, kuma u Isaëli sëmbë. Biga ku u dee lö sëmbë aki Masa Gadu bi a' buka. A paamusi

u sëmëni soni, ma unu, wan bi dë a dendu. Un bi ta libi fuunu a di goonliba aki nöö a kaba. Wan bi abi di biibi taa sô wanlô gaan bunu Gadu bi abi u da unu. Wan bi ta mëni Gadu seei. Sô un bi ta dë di ten wan bi dë ku Masa Jesosi Keesitu.

¹³Ma fa u dë aki, nöö wan dë sô möön e. Hii soni ko tooka. Unu ku Jesosi Keesitu ko dë di wan, u di a dëdë da unu tuwëen buuu a goon paka di paima da unu. Un bi dë longi ma un ko zuntu awaa.

¹⁴Biga Masa Jesosi mbei u Isaëli sëmbe ku un dee oto lö sëmbe ko fii ku u seei awaa. A booko dee soni dee bi mbei u ku unu bi dë felantima, puu a pasi. ¹⁵Biga fa a dëdë tuwëen buuu a goon dë, nöö a paka Gadu di paima u dee peipei wëti dee Gadu bi da u Isaëli sëmbe fuu hoi. A kaba dee wëti dë a sôsô fiaa, hën a mbei u ku unu makandi ko wan hii oto pei sëmbe, njunjun wan. Biga u tuu ko dë wan a Masa Jesosi.

¹⁶Nöö di u ko dë di wan sëmbe, nöö wa sa buuse u seei möön e. Biga a di lakpa pau ka Masa Jesosi dëdë da u dë, naandë a mbei u tuu ku Masa Gadu toona ko fii, nöö naandë di taki fuu ku unu koti.

¹⁷Fa Masa Jesosi du dë, dee sëmbe, nöö hën tja di buka ko da hii u tuu, taa dee sëmbe bi dë longi ku Gadu ku dee sëmbe bi dë zuntu ku Gadu tuu sa abi wan libi makandi ku ën. Sôseei u tuu sa abi wan libi makandi ku u seei tu.

¹⁸Biga fa u tuu ko nama ku Masa

Jesosi aki, ee i dë Isaëli sëmbe, ee i dë oto lö sëmbe, ma di Akaa u Masa Gadu sa fan ku Gadu da i, be a limbo fesi da i awaa.

¹⁹Nöö da sô e, dee sëmbe. Fa wan bi dë a Isaëli lö, nöö un bi dë döösë sëmbe. Ma fa u dë aki, wan dë sô möön. Un ko dë goonmii u Masa Gadu köndë makandi ku u dee oto sëmbe fëën. Un ko wosu dendu sëmbe u Gadu seei. ²⁰Fa dee fesiten tjabukama u Masa Gadu ku dee tjabukama u Masa Jesosi^a bi ta konda soni u Masa Jesosi da sëmbe dë, nöö de seti di wooko kuma te wan sëmbe ta seti wan wosu buta di goonsei. Nöö hën u ko dë sionu a di goonsei dë liba, ma ‚Masa, Jesosi Keesitu seei da di gaan posu. ²¹Biga hën ta hoi hii di wosu makandi ta seeka u dee biibima fëën, fuu ko dë wan apaiti wosu gbelingbelin dëën. ²²Nöö unu seei dë a dendu tu. Wë biga fa unu ku Masa Jesosi ko di wan dë, nöö di Akaa fëën ta seeka unu ku hii dee oto biibima u Masa Jesosi tuu makandi fuun ko dë wan wosu ka Gadu ta libi.

Aki Paulosu ta taki da de fa di wooko fëën dë.

3 Nöö fëën hedi mi, Paulosu, ta begi da unu ka mi dë a dunguwosu aki e. Nöö di soni mbei de tja mi ko buta aki, fu di mi konda di buka u Jesosi Keesitu da un dee sëmbe dee na Isaëli lö taa un sa ko dë sëmbe u Gadu tu. ²Nöö mi ta wooko leti kumafa un sabi kaa taa sô wan wooko Gadu

a 2:20 Aki Paulosu kai “poofëiti” ku “apösutu”.

bi da mi, fu mi konda di Buka u di bunuhati u Gadu da unu. ³⁻⁶Biga a lei mi a wan apaiti fasi di tjobitjubi pakisei fëen di a bi abi, taa na Isaëli sëmbë wanwan sa feni di bunu u Gadu e, ma dee sëmbë dee na dë Isaëli sëmbë seei sa feni ën tu. A ta kai u tuu fuu ko nëen fuu ko di wan sinkii, be u feni dee bunu dee a bi paamusi u fu di u piki di buka u Masa Jesosi, Keesitu.

Nöo di soni aki, dee fesiten sëmbë an bi sabi ën wan bëtë e. Ma fa u dë aki, di Akaa u Masa Gadu lei mi ku dee oto tjabukama u Masa Jesosi dee ta konda di buka u Gadu taa hii pei sëmbë sa ko a Gadu. Nöo mi bi sikifi di soni aki da unu kaa, nöo ee un lesi ën, nöo woon si fa mi fusutan di pakisei di Masa Gadu bi abi dë tjika, mbei a manda Jesosi, Keesitu ko a goonliba.

⁷Nöo Masa Gadu naki mi kölöku te a buta mi a di wooko aki, fu mi konda di buka aki da lanti. Ku di gaan kaakiti fëen a seeka mi buta a di wooko e. ⁸Aluwasi fa mi bi dë di möön sösö wan u dee biibima tuu, ma tökusei Masa Gadu da mi di buka fëen aki ku ën bunuhati. A manda mi fu mi sa kondëen da un dee sëmbë dee na Isaëli lö, taa ee un ko bia piki di buka u Jesosi, Keesitu, nöo unu seei sa feni dee bunu u Gadu tu. Biga Gadu abi gaan hia bunu te pasa fa hii sëmbë sa pakisei, faa da dee sëmbë fëen. Nöo un dee sëmbë na u Isaëli seei sa feni de tu.

⁹Fa Gadu buta mi a di wooko aki, dee sëmbë, nöo a manda mi u mi mbei hii sëmbë musu ko sabi limbolimbo fa soni musu waka bifö

a sa ko dë kumafa Gadu bi pakisei ën. Biga a fesi Masa Gadu, di bi mbei hii soni u mundu bi pakisei di soni aki kaa, ma a bi hoi ën tjobitjubi nëen hati ufö. Nöo awa ufö a mbei sëmbë ko sabi ën.

¹⁰Nöo di soni mbei a du ën sö, fu dee gaan hedima u mundu dee abi taki a liba ala, musu sa si a u dee biibima fëen kumafa Gadu abi peipei köni tjika. ¹¹A du ën leti kumafa a bi ta pakisei nëen hati nöömö taa sö a o manda Jesosi Keesitu u Masa ko a di goonliba aki. ¹²Nöo fu di u biibi nëen te u ku ën ko di wan aki, nöo u tuu sa ko a Gadu waiwai awaa söndö fëëë. Biga u sabi taa Gadu o limbo fesi da u fu Masa Jesosi hedi.

¹³Nöo fëen hedi, dee sëmbë, fa mi dë a dunguwosu aki seei, ma mi ta begi unu fu wan musu lasi hati u dee sitaafu mi ta tja da unu aki e. Biga unu seei feni gaan wini nëen.

Aki Paulosu ta begi da dee sëmbë möön.

¹⁴Dee sëmbë o, Gadu naki u kölöku tuu e, nöo fëen hedi mi ta tjökö kini a goon ta begi u Tata a liba, ¹⁵di abi hii dee peipei sëmbë u mundu tuu, taa ¹⁶fa a abi bunu pasa maaka tjika dë, nöo be a mbei di Akaa fëen da unu gaan degihati fuun ta waka nëen baka ku wan hati.

¹⁷Nöo mi ta begi ën tu fuun musu sa biibi a Jesosi, Keesitu möönmöön, be a ko dë bööböo a unu hati kuma nëen seei wosu a dë.

Nöo mi ta begi ën da unu tu, u di lobi un ta lobi Masa Gadu ku libisëmbë tuu musu göö ko bigi,

kuma wan pau di lutu fëen go fundu a goon te an sa hön kai.

¹⁸Nöo te a dë sö kaa, nöo unu ku dee oto biibima tuu o ko sabi di lobi di [Masa Jesosi, Keesitu lobi u, fa a hei, fa a fundu, fa a baai tjika te a pasa hii soni u mundu. ¹⁹Di lobi a lobi u dë, sëmbë an tjika u sabi kaba fëen möönsö e. Ma töku mi ta begi da unu be un musu sa sabi ën tee a bebe unu. Sö mi ta begi da unu, dee sëmbë.

²⁰Söö. Wë dee sëmbë o, Masa Gadu musu kisi gafa e. Biga fa di gaan kaakiti fëen ta wooko a u hati tjika aki, nöo a sa du soni gaanfa möön leki fa u ta begi ën. A sa du soni pasa ka pakisei fuu sa dou seei.

²¹Fa a sai dë, dee sëmbë, a musu kisi gafa a u dee sëmbë fëen e, fu di u ku Jesosi Keesitu ko dë di wan. Gafa fëen an musu kaba a mundu möönsö fu ten na ten. A tan sö.

Aki Paulosu ta lei de taa di wan sëmbë nöo u dë.

4 Wë dee sëmbë, fa i si mi dë a dunguwosu aki, nöo fu di Buka u Masa Jesosi di mi ta konda hedi e. Nöo mi ta begi unu gaantangi taa fa i si Gadu tei unu fuun ko sëmbë fëen dë kaa, nöo un libi kumafa a fiti u sëmbë fëen musu libi. ²Biga un musu a' sakafasi ku saapifasi. Un musu ta hoi pasensi da unu seei nöömö. Un musu ta tei di otowan fii kumafa a dë, fu di un lobi ën hedi. ³Söseei un musu mbei möiti be un ta libi fiifii ku unu seei. Un musu dë ku wan hati kumafa di Akaa u Masa Gadu buta unu.

⁴Biga fa u dë peipei sëmbë seei, ma di wan kodo nöo u dë e. Di wan Akaa u Gadu hën nöo dë a u tuu hati. Di wan bakaten bunu nöo a paamusi u tuu, fu di u dë sëmbë fëen. ⁵Wan Masa nöo u tuu abi, di wan biibi nöo u tuu ta biibi, di wan kodo dopu nöo u tuu dopu. ⁶Wan Gadu nöo u abi, hën da di Tata fuu tuu. Hën da di Masa u hii mundu, di ta libi a u dee sëmbë fëen tuu hati ta wooko a u liba fuu musu du andi a kë.

⁷Nöo sö a dë e, dee sëmbë, ma töku fa u dë di wan seei, ma u tooka. Biga [Jesosi, Keesitu paati dee peipei köni fëen da u ku ën bunuhati kumafa a fiti. ⁸Fëen mbei Gadu Buku taki soni [u Masa Jesosi, taa:

A toona hopo go a Gadu Köndë a liba ala.

Nöo fa a go dë, nöo a go kuma wan winima ku gaan nëbai seei, ta tja sëmbë te a hia ko nëen baka.

Nöo di a go, nöo hën a paati peipei gudu da sëmbë.

⁹Wë nöo unfa di oto dë waka taa a toona hopo go a liba? Wë di a taa toona a toona, nöo hën da a bi dë a Gadu Köndë a liba ala a fesi, bifö a saka ko a di kaba lagi kamian a di goonliba aki.

¹⁰Wë da sö e, dee sëmbë. Di Sëmbë di bi saka ko aki, hënseei toona subi go pasa dee bundji go te ka di wojo fii an sa si dou, tee dou a di kaba hei kamian a Gadu Köndë ala seei, faa sa dë Tiima a hii mundu liba. ¹¹Hën seei wë da di Sëmbë di bi paati dee peipei wooko

da u dee sêmbê fêên. So fuu a buta fuu dë gaan tjabukama dëên.^b So fuu a buta fuu musu kisi fan fêên ta konda da sêmbê.^c So fuu a buta fuu ta waka ta konda da sêmbê taa sô a dëdê da de nöö be de bia libi ko nëên.^d So fuu a buta fuu tan a wan kamian ta tii dee otowan ta tja de.^e So fuu a buta fuu ta lei otowan.^f

^{12,13}Nöö sô u dee wookoma fêên dë peipei, ma di wan wooko nöö a da u. Hën da fuu musu ta seeka dee sêmbê fêên, be de du di wooko fêên kumafa a fiti ta heepi de na de. Nöö a di fasi dë woo go a fesi a di biibi, te u tuu sa ko ta libi ku u seei ku wan hati kumafa Gadu kë. Biga u da sêmbê u Masa Jesosi Keesitu. U dëên sinkii. Nöö u musu ta lei soni u di Womi Mii u Gadu dë te u sabi ën bumbuu kumafa a dë, nöö woo ko dë gbelingbelin kumafa Masa Jesosi seei dë sôndö föutu.

¹⁴Wa o dë kuma miii möön, u sêmbê ta tja nango ta ko ku dee ganjanganjan lei u de. Di sêmbê aki taki disi da i, i piki. Di otowan taki sô, i piki. Dee lö sêmbê dë ta mbei möiti u de ganjan sêmbê tja go a sôsö sê. ¹⁵Ma na be uu du sô e. Ma un boo ta fan dee leti soni dee Masa Gadu kë fuu ta fan gbelin da sêmbê ku lobi. Nöö woo ta ko dë kuma „Jesosi”, Keesitu, di hedima fuu, a hii fasi.

¹⁶Nöö fa Masa Jesosi dë hedima fuu dë, a ta seeka u dee sêmbê fêên be hiniwan fuu musu dë leti

ka i fiti a di wooko, kumafa dee kamiankamian a sêmbê sinkii fiti ku deseei. Nöö te hiniwan sêmbê ta du ën wooko kumafa a fiti ta lobi dee otowan fêên, nöö woo nango a fesi seei.

Aki Paulosu ta bai dee sêmbê taa de an musu libi dee awoo libi möön.

¹⁷Fêên hedi, dee sêmbê, mi ta tei di në u Masa Jesosi bai unu taa wan musu libi kumafa dee sêmbê dee an ta dë ku Masa Gadu a wan sê ta libi e. Dee sêmbê dë, fusutan u de poi gaanduwe. ¹⁸Pakisei u de dungu. De dë longi ku di teego libi u Masa Gadu. Biga de niinga u piki ën buka tee de an sabi wan wojo soni fêên. ¹⁹De an ta fii sen da na wan soni möön. De ta waka a dee taku giii u de hati baka ta du fanafiti soni tee a ko de sinkii kaa. Nöö soni an dë möön di sa hogi da de te de an sa du ën.

²⁰Ma unu, wan musu dë sô e. Na a dee lö fasi aki u bi lei unu taa sô dee sêmbê u „Jesosi”, Keesitu ta libi. ²¹Biga un bi kisi lei fêên, na sô nö? Aai, de bi lei unu dee tuutuu soni dee de bi si ku dee de bi jei a Masa Jesosi. ²²De bi lei unu taa un musu kaba ku dee awoo fasi dee un bi abi a fesi. Biga di hatiböö fuu libisêmbê hën ta ganjan u ta tja u go kaba a sôsö.

²³Nöö un musu bia disa di awoo fasi dë. Di hatiböö fuunu ku di pakisei fuunu musu tooka te i ko

b 4:11 ee nasö, “apostel”.

c 4:11 ee nasö, “profeti”.

d 4:11 ee nasö, “evangelist”.

e 4:11 ee nasö, “herder” ee nasö, “voorganger”.

f 4:11 ee nasö, “leriman”.

wan hii njunjun sèmbè. ²⁴Un musu tei di njunjun libi di Gadu da u, nöö woon ko ta djeesi èn seei. Biga hèn ta libi bunu a hii futu ku limbo hati.

²⁵Wè nöö fa u ta taki èn aki, dee sèmbè, nöö un musu kaba ku mindi soni e, nöö un fan ku unu seei gbelingbelin söndö ganjan. Biga di wan sèmbè nöö u dè, sèmbè u Masa Jesosi.

²⁶Ee hati fii boonu, nöö i musu mëni i seei fu ja du hogi. Sonu an musu go bifö hati fii kötö. ²⁷Biga di didibi ta suku pasi faa buta i fii du hogi, nöö na dèèn pasi e.

²⁸Ee wan sèmbè i bi ta fufuu, nöö be i disa. Be i go suku bumbuu wooko ta du, fii sa ta heepi i seei te dou ku dee sèmbè dee dè a fuka.

²⁹Na mbei poipoi fan kumutu a i buka e, ma be i ta fan dee lö fan dee dè fanöudu fu sa heepi sèmbè tja de ko a fesi.

³⁰Wan musu libi a wan fasi di an fiti te nöö di Akaa u Masa Gadu kisi tjali e. Biga ku di Akaa dè seei Masa Gadu maaka u, fu tee di daka dou fu Masa Jesosi Keesitu musu toona saka ko a goonliba nöö woo kumutu a sitaafu ku telu awaa.

³¹Nöö un musu kaba ku hoi sèmbè a bëë, dee sèmbè, ku di gandji un ta gandji da sèmbè. Un musu kaba ku dee lö libi aki e: hatiboonu, buja ku sèmbè, feti, kosi sèmbè. Hii dee sootu takuhati libi dè tuu fiaa musu kaba a unu.

³²Ma un musu ta fii ku di otowan fii ta tjali ku èn. Un musu ta dèèn paadon. Biga fa [Masa Jesosi] Keesitu dèdè da i dè, nöö Gadu an ta hoi i a bëë möön e.

Nöö sö u taki e, dee sèmbè.

Aki Paulosu ta lei dee sèmbè fa u de libi kuma sèmbè di dè a limbo.

5 Dee sèmbè o, unu da dee lobi mii u Masa Gadu, nöö un musu mbei möiti be un ko kuma hèn, kumafa wan mii kë djeesi èn tata a soni. ²Un musu lobi unu seei gaanfa e, kumafa [Masa Jesosi] Keesitu lobi u tefa a tuwè hèn libi da u, kuma wan paima di a paka di suti da Gadu.

³Un musu kaba ku dee peipei takulibi a di sè u manu ku mujëë soni. Un musu kaba ku langa hati ku jajo libi. Dee lö libi dè an fiti unu, biga unu da sèmbè u Masa Gadu [nöö un dè limbolimbo nëèn wojo kaa].

⁴Söseei dee peipei wisiwasi fan an musu ta kumutu a unu buka e, dee dèëwojo fan, ku dee gaan sipootu, ku dee fanafiti fan a manu ku mujëë soni. Dee lö fan dè an ta fiti wan sèmbè u Gadu. Ka fii dè ta fan dee lö fan dè, nöö a möön bunu fii ta da Gadu tangi.

⁵Nöö wan soni i musu sabi gbelin e, dee sèmbè. Hèn da, te Gadu buta [Jesosi] Keesitu ko könu a hii mundu liba kaa, nöö di bunu fëèn köndè an o dè u dee sèmbè dee ta libi dee fanafiti libi ku dee mötjö libi u di goonliba aki. Söseei an o dè u dee sèmbè dee abi langahati u soni tu. Biga dee langahatima ku dee sèmbè ta begi oto gadu tuu dè di wan soni. Nöö di bunu u Gadu Köndè, dee lö pei sèmbè dè an o feni èn seei.

⁶Wan musu mbei na wan sèmbè ganjan unu ku dee söso fan u de taa Gadu u dini an taanga sö. Biga u dee lö libi naandè hedi mbei Gadu o

kuutu dee sëmbë dee an kë piki ën buka, ku gaan hatiboonu seei. ⁷Hën mbei wan musu nama ku de.

⁸Biga a fesi unu seei bi dë a dungu tu, ma fa u dë aki wan dë sò möön. Masa Gadu tja unu ko buta a limbo, nöö un musu libi kuma sëmbë di dë a di së u limbo. ⁹Biga ee i dë a di së u limbo, nöö joo ta libi bunu ku sëmbë, nöö joo ta libi letileti söndö ganjan. ¹⁰Nöö un musu mbei möiti fuun sabi di libi di Gadu lobi e, dee sëmbë.

¹¹Wan musu a' bisi ku dee soni dee sëmbë dë a dungu ta du, biga de an ta tja heepi ko. Ma un musu libi a sò wan fasi u dee sëmbë dë musu si taa de an ta libi bunu.

¹²Biga dee soni de ta du tjubitjubi dë, de dë gaan sen soni seei, te ja sa tei de taki da sëmbë. ¹³Ma fa woon ta libi bunu a de dendu dë, nöö deseei o ko si taa de an ta libi bunu. Biga ka limbo dë nöö naandë sëmbë ta si hii soni gbegedee. ¹⁴Fëèn hedi de taa:

Di sëmbë di dë a duumi dë,
weki.

Hopo kumutu a dee dëdë sëmbë
mindi dë,

be di Keesitu tuwë faja da i fii si
limbo.

¹⁵Fëèn mbei i musu mëni i seei kumafa i ta tja i libi e. Wan musu libi kuma dee sëmbë söndö fusutan, ma un musu libi kuma sëmbë di a' bumbuu pakisei.

¹⁶Nöö ee i feni okasi fii du wan bunu soni, nöö i musu du ën wante e, biga u dë a wan gaan hogi ten.

¹⁷Fëèn hedi ja musu dë kuma dee

wisiwasima, ma i musu mbei möiti fii sabi andi Gadu kë a i.

¹⁸Ja musu bebe soni te a buta i nëën leiki e, biga hën ta buta i ko kaba-a-sösöma. Ma be i ta dë a di Akaa u Gadu leiki. ¹⁹Nöö un tei dee kanda dë a di Buku u Gadu ku dee oto kanda dee biibima mindi u ta gafa Gadu, nöö un ta fan ku unu seei ku de ta kanda ta mbei piizii da Masa Gadu ku hii unu hati. ²⁰Sö un musu ta da Masa Gadu u Tata tangi hiniwan juu e, dee sëmbë. I musu ta dëèn tangi u hii soni a di në u Masa Jesosi Keesitu.

**Aki Paulosu ta fan ku dee
womi ku dee mujëë fa u de
musu libi ku deseei.**

²¹Sö wë, dee sëmbë, un musu ta saka da unu seei e, fu di un ta lesipeki Gadu.

²²Dee mujëë, un musu ta saka da unu manu fu di un ta nama ku Masa Jesosi. ²³Biga di womi hën da hedima fëèn mujëë, leti kumafa „Jesosi” Keesitu dë hedima fuu dee sëmbë fëèn.^g Hën seei da di Heepima fuu tu. Hën ku u dë leti kumafa sëmbë hedi ku ën sinkii dë, biga hën ta taki a u liba.

²⁴Nöö leti kumafa u dee biibima ta saka da „Masa Jesosi” Keesitu a hii soni, söseei dee mujëë musu ta saka da de manu a hii soni.

²⁵Nöö un dee womi, un musu lobi dee mujëë fuunu leti kumafa „Jesosi” Keesitu lobi u dee sëmbë fëèn teefa a dëdë da u.

²⁶Nöö di soni mbei a dëdë da u e, dee sëmbë, faa musu puu sundju

^g 5:23 ee nasö “u di keiki fëèn”.

a u hati seeka u buta gbelingbelin söndö föutu da Masa Gadu. Biga a bi konda di buka fëen da u te a kaba nöö hën a manda u fuu go dopu ku wata. Nöö a de tu fasi dë a buta u ko dë limbolimbo.^h ²⁷Nöö a du ën sô fuu sa dë wanlô waiti sëmbë dëen seei gbelingbelin söndö föutu a u hati, kuma wan mujëë de seeka bisi buta dililii faa toou ku wan womi.

²⁸Nöö sô dee womi musu ta lobi dee mujëë u de kuma deseei sinkii. Biga fa i si manu ku mujëë sai dë kaa, nöö de dë di wan sinkii e. Nöö hën mbei te wan womi ta lobi ën mujëë, nöö hën da a ta lobi ën seei. ²⁹Biga leti kumafa na wan sëmbë ta buuse hënseei sinkii ma a ta lobi ën ta dëen njanjan ta tjubi ën faa musu dë bumbuu, nöö leti sô nöö Masa Jesosi ta lobi u dee sëmbë fëen ta sölugu u fuu musu dë bumbuu. ³⁰Biga u da dee kamiankamian fëen sinkii. ³¹Fëen mbei a sikifi a Gadu Buku taa:

Ee wan womi i dë nöö i a' wan mujëë fii,
nöö i musu kumutu disa i mama ku i tata go libi ku i mujëë,
be i ku ën ko di wan.

³²Nöö di fa wan womi ku ën mujëë ta libi ku deseei dë, nöö a fesi a bi dë wan tjubitjubi soni di libisëmbë an bi futsutëen. Ma fa u dë aki, Gadu lei mi taa di libi u de dë kuma wan peentje ta lei u fa di libi u „Jesosi” Keesitu ku dee sëmbë fëen dë.

³³Wë nöö sô di soni dë e, dee sëmbë. Fa mi ta fan ku unu aki,

nöö hën da hiniwan womi musu lobi ën mujëë kuma hënseei sinkii. Nöö söseei tu hiniwan mujëë musu lesipeki ën manu. Da sô.

**Aki Paulosu ta fan ku dee mii
ku dee gaan sëmbë u de.**

6 Un dee mii, un musu piki unu mama ku unu tata buka e, kumafa a fiti biibima u Masa Jesosi. ²Ja sabi fa a sikifi a Gadu Buku nö? A taa: I musu lesipeki i mama ku i tata. Hën da di fosu wëti di dë ku wan paamusi a dendu taa, ³ee i lesipeki i mama ku i tata nöö soni fii o waka bunu a di goonliba, nöö joo libi gaandi.

⁴Nöö un dee gaan sëmbë, wan musu ta libi ku dee mii fuunu a wan fasi di na fiti e, te de ko ta hoi unu a bëë. Ma un musu kiija de a wan leti fasi ta lei de kumafa Masa Gadu kë u de musu libi.

**Aki Paulosu ta fan ku dee
saafu ku dee masa u de.**

⁵Nöö un saafu, un musu ta piki dee masa fuunu buka gaanfa ku fëëë seei, u di un ta lesipeki „Masa Jesosi” Keesitu hedi. Un musu du ën ku hii unu hati, leti kumafa un ta piki di buka u Masa Jesosi. ^{6,7}Wan musu ta wooko a sô wan fasi taa te di basi sai dë bifö un ta wooko bunu, ma te an sai dë nöö un bazia sindo fuunu. Biga te un wooko sô, nöö hën da un ta suku gafa a libisëmbë wojo nöö, ma na a Gadu. Ma un musu wooko leti kuma saafu u „Masa Jesosi” Keesitu, ta du andi

h 5:26 ee nasö, “Biga de bi konda di buka fëen da u te de kaba, nöö di fa u piki ën hën wasi u ko limbo”.

Gadu kë waiwai. ⁸Biga i sabi taa Masa Gadu ta paka hiniwan sëmbë hën paima kumafa i ta du bunu tjika, ee i dë saafuma, ee i dë fiima.

⁹Wë nöö söseei, un dee masa un musu libi bunu ku dee saafu fu unu tu. Wan musu ta bai de ta musu de ta da de gaan buka. Biga unu tuu abi di wan Masa di dë a liba ala, nöö an ta luku a fesi. Di wan fa nöö a ta si u tuu.

Aki Paulosu ta konda da dee sëmbë fa u de tei dee fetilai u Gadu u de musu feti ku didibi.

¹⁰Wë nöö wan soni nöö fika bi fuu taki möön. Hën da fa unu ku Masa Jesosi ko di wan dë, nöö un musu tei di gaan kaakiti fëen di a abi faa heepi unu fuun ko dë gingin seei a di libi fuunu. ¹¹Leti kumafa dee sodati ta bisi dee peipei soni u de nango a feti, sö nöö i musu wooko ku hii dee fetilai Gadu ta da u. Nöö te di didibi ko a i, nöö an o kisi i ku dee hogi këni fëen a ta boi. ¹²Biga na ku libisëmbë sinkii ku nongö u ta feti e, ma ku dee tiima dee dë a mundu a liba ala, dee hedima u dee hia didibi dee abi taki a di dungu ten u dë aki. ¹³Nöö fëen hedi i musu biinga seei fu te de dou a i nöö i dë kabakaba këëë ku dee fetilai Gadu da i fii wini de. Nöö joo taanpu gingin, fu te di feti kaba nöö joo dë di winima.

¹⁴Nöö seeka i seei sö: ta waka a dee tuutuu soni u Gadu baka söndö ganjan. Nöö te i du sö kaa, nöö hën da i dë seekaseeka kuma wan sodati dë ku wan degi banti nëen mindi faa go a feti.

Nöö i musu ta libi bunu a Gadu wojo. Nöö te i libi sö kaa, nöö

hën da i dë seekaseeka kuma wan sodati di bisi wan felu soni ta tapëen hati.

¹⁵Nöö hiniwan juu i musu ta dë kabakaba fii go konda da sëmbë kumafa Gadu ta puu sëmbë a hogi basu ta da de böö. Nöö te i dë sö kaa, nöö hën da i dë ku susu taitai a i futu kuma wan sodati nango a feti.

¹⁶Nöö söseei hiniwan juu i musu abi biibi a Gadu liba. Nöö te i dë sö kaa, nöö didibi an o feni baaku a i faa kisi i. I o dë kuma dee sodati ta hoi wan pei felu soni goboo sö a de fesi fu de tapa dee faja piiwa u dee felantima.

¹⁷Nöö hiniwan juu i musu sabi tuutuu taa Gadu puu i didibi faja. Ja dë a di didibi basu möön. Nöö te i sabi sö kaa, nöö hën da i dë kuma dee sodati ta tjubi de hedi ku felu kaapusa.

Nöö i musu tei di wöutu u Gadu di di Akaa fëen ta da i. Hën da sëufangi fii kaa.

¹⁸Nöö hiniwan juu i musu ta tja hii dee fuka i abi tuu ko a Gadu fesi ku begi ku djëmë, kumafa di Akaa fëen ta manda i fii begi. I musu ta dë kabakaba fii ta begi da hii dee sëmbë u Masa Gadu nöömö. Ja musu wei möönsö.

¹⁹Nöö un musu begi da mi tu, dee sëmbë, be Gadu heepi mi u mi konda di buka fëen waiwai söndö fëëë, fu sëmbë sa ko sabi di pakisei fëen di a bi abi a fesi tjubitjubi nëen hati kumafa a bi kë heepi sëmbë tjika. ²⁰Biga tjabukama fëen mi dë ta fan ku sëmbë nëen kamian. Fëen mbei de söötö mi ku bui buta a dunguwosu aki. Nöö un begi da mi

u mi sa ta konda di Buka waiwai
söndö fëëë kumafa, a fiti u mi musu
kondëën da sëmbë.

Aki Paulosu ta tapa di biifi.

²¹Wë kumafa libi u mi dë aki, dee
sëmbë, nöö mi o manda Tikikusi be
a ko piki unu be un sabi. Di womi
dë dë wan bambuu futuboi u Masa
Gadu e. A dë wan sëmbë fuu, nöö u
lobi ën seei. Nöö te a ko a unu ala,
nöö a o piki unu kumafa hii soni u
mi dë. ²²Fëën hedi mi mandëën ko

a unu faa piki unu be un jei fa mi
dë, be hati fuunu kötö.

²³Söö. Wë dee sëmbë fuu dë,
Masa Gadu u Tata ku Masa Jesosi
Keesitu musu da unu böö. De musu
heepi unu be un lobi unu seei ta hoi
di biibi nango nöömö.

²⁴Di bunuhati fasi u Masa Gadu
musu dë ku unu ku hii dee oto
sëmbë dee ta lobi Jesosi Keesitu a
wan tuutuu fasi.

„Na soni möönsö. Mi, Paulosu,
manda gaan odi da unu. A tan sö.“